

REPETITION 1 A

- 1 Vilket eller vilka av talen nedan är ett
a) naturligt tal   b) rationellt tal   c) reellt tal

$$\frac{7}{10} \quad 0,67 \quad -9 \quad 11 \quad \pi$$

- 2 Skriv talen i grundpotensform.
a) 320 000   b) 0,09   c) 0,000 18

- 3 Lös ekvationerna.

a) $15 = \frac{x}{5} + 11$ b) $16 - 3z = 1$ c) $7y - 6 = 14 - 3y$

- 4 Skriv proportionerna i enklaste form.

a) 5 : 10   b) 4 : 20   c) 10 : 100

- 5 a) Beräkna värdet av uttrycket $5a - 3b$ för $a = 8$ och $b = 10$.
b) Ge exempel på några värden på a och b som gör att uttryckets värde är lika med 0.

6 a) $7^3 \cdot 7^5$ b) $\frac{10^8}{10^3}$ c) $10^3 - 10$

- 7 Vilket tal ligger mitt emellan
a) 2 och -10   b) -5 och -11   c) $\frac{1}{4}$ och 1

- 8 En flaska läsk kostar x kr. Om du pantar tomflaskan får du tillbaka y kr. Teckna ett uttryck för vad läskens kostar sammanlagt om du köper 10 flaskor och pantar alla.

9 a) $(-2) + (-5)$ b) $2 \cdot (-5)$ c) $(-2) \cdot (-5)$

- 10 Förenkla uttrycken.

a) $6x - (2x + 7)$ b) $3(2a - b) - 5a$ c) $(3x + 1)(2x - 1)$

11 a) $\frac{1}{4} + \frac{7}{8} - \frac{1}{2}$ b) $2 / \frac{3}{4}$ c) $\frac{3}{8} \cdot \frac{4}{7}$

- 12 I en talföljd kan talen beräknas med uttrycket $-5 + 4n$.

- a) Vilket är tal nummer 45?
b) Vilket nummer har talet 139 i talföljden?

- 13 Tre tal förhåller sig som 2 : 3 : 7. Det största talet är 14 större än summan av de andra talen. Vilka är de tre talen?

REPETITION 1 A

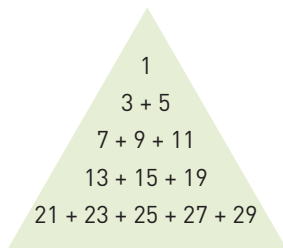
- 14 Hur mycket har priset på TV:n sänkts om det nya priset är 1 960 kr?

- 15 Världens största landdjur är den afrikanska elefanten som kan väga $6 \cdot 10^3$ kg. Det minsta däggjuret är flimmernäbbmusen, som kan väga $2,5 \cdot 10^{-3}$ kg. Hur många flimmernäbbmöss behövs för att de sammanlagt ska väga lika mycket som en elefant?

- 16 Titta på talpyramiden. Beräkna summan i varje rad. Försök att komma på ett samband mellan radens nummer och summan.

- Fyll i tabellen.
- Teckna ett uttryck för summan i rad n .
- Använd uttrycket och räkna ut summan av talen i rad 100.

Rad	Summa
1	1
2	8
3	27
4	
5	
10	

FACIT – REPETITION 1 A

- 1 a) 11
 b) Alla tal utom π .
 c) Alla tal
- 2 a) $3,2 \cdot 10^5$
 b) $9 \cdot 10^{-2}$
 c) $1,8 \cdot 10^{-4}$
- 3 a) $x = 20$
 b) $z = 5$
 c) $y = 2$
- 4 a) 1 : 2
 b) 1 : 5
 c) 1 : 10
- 5 a) 10
 b) Text $a = 3$ och $b = 5$
- 6 a) 7^8
 b) 10^5
 c) 990
- 7 a) -4
 b) -8
 c) $\frac{5}{8}$ (0,625)
- 8 $10(x - y)$ kr
- 9 a) -7
 b) -10
 c) 10
- 10 a) $4x - 7$
 b) $a - 3b$
 c) $6x^2 - x - 1$
- 11 a) $\frac{5}{8}$
 b) $2\frac{2}{3}$
 c) $\frac{3}{14}$
- 12 a) 175
 b) Nummer 36
- 13 14, 21 och 49
- 14 840 kr
- 15 2,4 miljoner st ($2,4 \cdot 10^6$)

16 a)

Rad	Summa
1	1
2	8
3	27
4	64
5	125
10	1 000

- b) n^3
 c) 1 000 000

Lösningar till några uppgifter

13 Antag att talen är $2x$, $3x$ och $7x$.

$$7x - 14 = 2x + 3x$$

$$7x - 14 = 5x$$

$$2x = 14$$

$$x = 7$$

$$2x = 2 \cdot 7 = 14$$

$$3x = 3 \cdot 7 = 21$$

$$7x = 7 \cdot 7 = 49$$

Svar: Talen är 14, 21 och 49.

14 Antag att TV:n från början kostade x kr.

Sänkningen är då $0,3x$ kr.

$$x - 0,3x = 1\,960$$

$$0,7x = 1\,960$$

$$x = 2\,800$$

Sänkning: $(2\,800 - 1\,960)$ kr = 840 kr

Svar: Priset har sänkts med 840 kr.

$$15 \text{ Antal: } \frac{6 \cdot 10^3}{2,5 \cdot 10^{-3}} = \frac{6}{2,5} \cdot 10^{3-(-3)} = \\ = 2,4 \cdot 10^6$$

Svar: Det behövs 2,4 miljoner flimmernäbbmöss.

REPETITION 1 B

1 Skriv talen utan tiopotens.

- a) 10^7 b) 10^{-2} c) $2.3 \cdot 10^5$ d) $1,7 \cdot 10^{-2}$

2 Vilket tal saknas i talföljden?

- 9   -2   -?-   12   19

3 Lydia är 10 år och Lucas är 15 år. Vilken är proportionen mellan deras åldrar?
Svara i enklaste form.

4 Förenkla uttrycken.

- a) $6y - y$ b) $6y \cdot y$ c) $\frac{6y}{y}$

5 Vilket av uttrycken i rutan är ett tal som är

- a) 5 mindre än y b) en femtedel av y

$5 - y$		$5 + y$
	$\frac{y}{5}$	
$5y$		$y - 5$

6 Teckna ett uttryck för

- a) 30 % av x kr   b) 7 % av z hästar

7 Vilket av talen i rutan är lika med

- a) $\frac{1}{4}$ b) $\frac{2}{5}$ c) $\frac{5}{2}$

0,14	0,25	0,4
1,4	5,2	2,5

8 Lös ekvationerna

- a) $4x - 9 = 6x - 17$ b) $6(y - 1) + 2y = 34$

9 Beräkna och svara i grundpotensform.

- a) $7 \cdot 10^4 \cdot 2 \cdot 10^2$ b) $\frac{2 \cdot 10^7}{5 \cdot 10^2}$ c) $6 \cdot 10^{-5} \cdot 3 \cdot 10^9$

10 Förenkla uttrycken.

- a) $6x^2 - 2x(2x - 3)$ b) $11ab - (3a + b)(4b - a)$

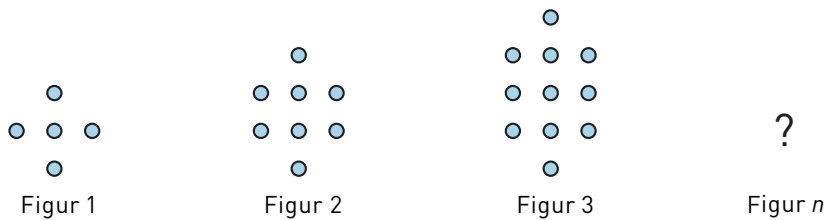
11 Ersätt frågetecknen med negativa tal så att likheterna stämmer.

- a) $(?) + (?) = -10$ b) $(?) \cdot (?) = 16$

REPETITION 1 B

12) Antalet kulor bildar ett mönster.

- Teckna ett uttryck för antalet kulor i figur n .
- Vilket nummer har den figur som innehåller 182 kulor?

13) Jochen bor på en ö i skärgården och har en besvärlig resa till skolan.

Först går han en sträcka som är $\frac{1}{8}$ av hela vägen. Han åker sen båt $\frac{1}{16}$ och cyklar $\frac{1}{4}$ av vägen. Resten av vägen, 1,8 km, åker han skolbuss.

Hur långt har Jochen till skolan?

14) André sparar på enkronor och femkronor. Sammanlagt har han 860 mynt och de är värda 2 920 kr sammanlagt. Hur många mynt har André av varje sort?

15) Vår galax, Vintergatan, beräknas innehålla $2 \cdot 10^{11}$ stjärnor. Vi antar att en stjärna på 100 miljoner stjärnor har en planet med samma förutsättningar för liv som jorden. Hur många planeter med liv skulle det i så fall kunna finnas i Vintergatan?

16) I en dunk finns det 10 liter oljeblandad bensin. Oljehalten är 5 %. Blandningen ska spädas med ren bensin så att oljehalten sjunker till 4 %. Hur mycket ren bensin ska hällas i dunken?

FACIT – REPETITION 1 B

1 a) 10 000 000

b) 0,01

c) 230 000

d) 0,017

2 5

3 $2 : 3$

4 a) $5y$

b) $6y^2$

c) 6

5 a) $y - 5$

b) $\frac{y}{5}$

6 a) $0,3x$ kr

b) $0,07z$ hästar

7 a) 0,25

b) 0,4

c) 2,5

8 a) $x = 4$

b) $y = 5$

9 a) $1,4 \cdot 10^7$

b) $4 \cdot 10^4$

c) $1,8 \cdot 10^3$

10 a) $2x^2 + 6x$

b) $3a^2 - 4b^2$

11 a) Tex $(-8) + (-2) = -10$

b) Tex $(-8) \cdot (-2) = 16$

12 a) $2 + 3n$

b) Nummer 60

13 3,2 km

14 345 enkronor och 515 femkronor

15 2 000 st

16 2,5 liter

Lösningar till några uppgifter

13 Mgn: 16

Går: $\frac{1}{8} = \frac{2}{16}$

Båt: $\frac{1}{16}$

Cyklar: $\frac{1}{4} = \frac{4}{16}$

Skolbuss: $1 - \frac{2}{16} - \frac{1}{16} - \frac{4}{16} = \frac{9}{16}$

$\frac{9}{16}$ av vägen till skolan är 1,8 km.

$\frac{1}{16}$ av vägen till skolan är $1,8 / 9$ km =

= 0,2 km

Hela vägen är $16 \cdot 0,2$ km = 3,2 km.

Svar: Jochen har 3,2 km till skolan.

14 Antag att André har x st enkronor.

Då är antalet femkronor $(860 - x)$.

Enkronorna är värda x kr.

Femkronorna är värda $5(860 - x)$ kr.

$$x + 5(860 - x) = 2\,920$$

$$x + 4\,300 - 5x = 2\,920$$

$$1\,380 = 4x$$

$$x = 345$$

$$860 - 345 = 515$$

Svar: André har 345 enkronor och 515 femkronor.

15 100 miljoner = 10^8

Antal planeter: $\frac{2 \cdot 10^{11}}{10^8} = 2 \cdot 10^3 =$
= 2 000

Svar: Det kan finnas 2 000 jordliknande planeter i Vintergatan.

16 Antag att man ska hälla x liter ren bensin i dunken.

I dunken finns det $0,05 \cdot 10$ liter =

= 0,5 liter olja.

Efter det att x liter bensin hållts i dunken så

innehåller den $(x + 10)$ liter oljeblandad bensin.

Volymen olja är $0,04(x + 10)$ liter.

$$0,04(x + 10) = 0,5$$

$$0,04x + 0,4 = 0,5$$

$$0,04x = 0,1$$

$$x = 2,5$$

Svar: Man ska hälla 2,5 liter ren bensin i dunken.